

Strategisch beleidsplan 2020-2024 Stichting Spinoza Lyceum

Samen op weg naar toekomstbestendig en inspirerend daltononderwijs voor de leerlingen in Amsterdam en omstreken

Voorwoord

Voor u ligt het strategisch beleidsplan 2020-2024 voor de Stichting Spinoza Lyceum.

Medio 2019 heeft Infinite Financieel, op verzoek van de rector van de Stichting Spinoza Lyceum, een audit uitgevoerd in het kader van de Planning- en Controlcyclus binnen de Stichting.

Een van de opbrengsten van deze audit was dat het de Stichting ontbreekt aan een strategisch beleidsplan.

Voor u ligt het strategisch beleidsplan voor de komende vier jaar. De basis van dit document vormen de schoolplannen van het Spinoza Lyceum en Spinoza20first. Vanuit deze basis is het strategisch beleid voor de komende vier jaar vormgegeven. Jaarlijks wordt een geactualiseerd jaarplan opgesteld waarin het 'wat' wordt vertaald naar het 'hoe'.

We zijn een Stichting met twee dalton scholen. Dat betekent dat de kernwaarden zelfstandigheid, samenwerking, verantwoordelijkheid, effectiviteit en reflectie de basis vormen waarop ons onderwijs wordt vormgegeven.

Leidend bij alles wat we voornemens zijn te doen is het primaire proces : het onderwijs in de klas, buiten de klas in de school, maar ook buiten de school.

In dit strategisch beleidsplan staan de dalton-ontwikkeling en het begrip maatwerk centraal. Beide zijn als speerpunt opgenomen in de schoolplannen van de beide scholen.

We hebben gekozen voor een dynamisch plan, vooral bedoeld om ontwikkelingen in gang te zetten. We formuleren wat de Stichting Spinoza Lyceum bindt en binnen die kaders is het aan de afzonderlijke scholen om concrete plannen uit te werken in de schoolplannen en in te brengen in de verschillende afdelingen en onderwijsteams.

Onderwijs staat in het hart van de samenleving. Maatschappelijke ontwikkelingen hebben direct en indirect gevolgen voor het onderwijs. Wij zien het als onze verantwoordelijkheid om kwalitatief goed onderwijs te bieden. In een wereld die steeds verandert en nieuwe eisen stelt, dient het onderwijs toekomstgericht te zijn.

We zijn ambitieus, we willen onze leerlingen niet alleen goed voorbereiden op hun vervolgopleiding en de arbeidsmarkt, maar ook op de wereld van morgen. Immers, het zijn onze leerlingen die de toekomst vorm gaan geven.

Daarom vinden wij het belangrijk dat we ze niet alleen leren hoe ze hun weg in de toekomst kunnen vinden, maar ook dat ze hierop daadwerkelijk invloed kunnen uitoefenen. Wanneer elke leerling, die het Spinoza Lyceum of Spinoza20first met een diploma verlaat, de wereld een beetje mooier kleurt, dan zal hun toekomst, maar ook die van ons, een toekomst zijn die we ons allen wensen.

Jan Paul Beekman
Rector-bestuurder

0. Waar staan we in 2024?

In 2024 bestaat de Stichting Spinoza Lyceum uit twee volgroeide scholen, te weten het Spinoza Lyceum met ongeveer 1280 leerlingen en Spinoza20first met 1000 leerlingen. Beide scholen verzorgen daltononderwijs, waarbij voor Spinoza20first het accent ligt op het onderzoekend en ontwerpend leren.

In beide scholen zijn de daltonprincipes verder ontwikkeld en is dalton zichtbaar in de lessituatie.

Duurzaamheid staat in beide scholen hoog op de agenda. Niet alleen het verduurzamen van de schoolgebouwen, maar ook het verduurzamen van onderwijsinnovaties en onderwijsontwikkelingen.

Leerlingen worden als volwaardige partners beschouwd bij de ontwikkelingen die zich in de beide scholen afspelen. Ze maken deel uit van ontwikkelteams en denktanks en nemen deel aan sollicitatiecommissies. Initiatieven van leerlingen worden gestimuleerd.

Digitale geletterdheid neemt op beide scholen een cruciale rol in. Leerlingen beschikken over voldoende ICT-basisvaardigheden, over de juiste informatievaardigheden, zijn mediawijs en weten hoe ze de computer moeten gebruiken voor welk type vragen of opdrachten.

Het Spinoza Lyceum is officieel een kunstprofielsschool en krijgt de waardering die het al jaren verdient. Daarnaast heeft de school een sterke ontwikkeling doorgemaakt in met name de beta-vakken, waardoor de school ook zeer aantrekkelijk is voor leerlingen die meer affiniteit hiermee hebben. De school wordt gekenmerkt als een school 'waar je mag en kunt zijn zoals je bent', een veilige omgeving voor alle leerlingen ongeacht afkomst en geaardheid.

De school staat in Amsterdam bekend als een school waar veel aandacht is voor maatwerk, waar leerlingen binnen de wet- en regelgeving in grote mate hun eigen onderwijsleerproces vormgeven, goed begeleid worden door docenten en onderwijs-ondersteuners, waarbij ook het sociale aspect niet uit het oog verloren wordt.

Maatwerk zorgt ervoor dat leerlingen niet alleen geleerd wordt op eigen benen te staan, maar ook dat zij later daadwerkelijk invloed kunnen uitoefenen op de wereld waarin zij leven.

Spinoza20first is gehuisvest in een prachtig gebouw waar de inrichting is aangepast aan het eigentijdse onderwijsconcept. De school staat bekend als een school waar hoogbegaafde leerlingen goed gedijen en succesvol zijn. De school werkt nauw samen met de Universiteit en de Hogeschool van Amsterdam, terwijl er ook doorlopende leerlijnen zijn ontwikkeld met het Primair Onderwijs. Het onderwijsconcept 'onderzoekend en ontwerpend leren' is verder doorontwikkeld en mede daardoor is de school een aantrekkelijke opleidingsschool voor veel docenten-in-opleiding die zich voorbereiden op het onderwijs in de toekomst.

De Stichting Spinoza Lyceum werkt nauw samen met andere schoolbesturen, met name op het gebied van bedrijfsvoering, maar ook op onderwijskundig gebied weten docenten en schoolleiding elkaar makkelijk te vinden en werken ze samen aan gemeenschappelijke projecten.

I. De Stichting Spinoza Lyceum: Wie zijn wij?

In dit strategisch beleidsplan stellen we vast welke kant we de komende jaren op willen: waar willen we in 2024 staan en hoe gaan we dat doen?

Dat is de toekomst. Maar onder die toekomst hoort een fundament: uitspraken over wat echt wezenlijk is voor onze Stichting. Hoe kijken wij tegen onderwijs aan, hoe gaan we met elkaar om en wat is onze verhouding met de omgeving ?

Wat heeft prioriteit ?

We maken een onderscheid tussen de onderwerpen op Stichtingsniveau en datgene wat op de beide afzonderlijke scholen prioriteit heeft.

De prioriteiten op Stichtingsniveau

Op volgorde van prioriteit :

1. we vervolmaken de Planning- en Controlcyclus (inrichten, uitvoeren en evalueren)
2. we stellen een PR- en communicatieplan op met zowel interne als externe doelen
3. we stellen een professionele gesprekkencyclus op
4. we stellen een functieboek op voor het onderwijs ondersteunend personeel
5. we werken aan een structurele samenwerking met het PO-bestuur Openbaar Onderwijs Aan de Amstel (OOADA)
6. we stellen een nieuw taakbeleid op dat rekening houdt met de eigenheid van de beide scholen
7. we stellen een nieuw professionaliseringsplan op
8. we richten een speciale klas in waar aandacht is voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte en waar ruimte is voor 'leren leren' en ondersteuning op cognitief gebied

De prioriteiten op het Spinoza Lyceum

Op volgorde van prioriteit :

1. we werken voortdurend aan het verstevigen van ons daltonconcept
2. binnen het daltonconcept neemt maatwerk de komende vier jaar een centrale plaats in
3. we versterken ons gymnasiaal onderwijs
4. we onderzoeken of het mogelijk en verstandig is dat de school opteert voor het predicaat cultuurschool; indien we hiertoe besluiten betekent dit dat we ook ons bèta-onderwijs moeten versterken

De prioriteiten op Spinoza20first

Op volgorde van prioriteit :

1. we werken voortdurend aan het verstevigen van ons daltonconcept
2. binnen het daltonconcept neemt maatwerk de komende vier jaar een centrale plaats in
3. we werken aan de doorontwikkeling van de bovenbouw met technologie als verbindend element en we borgen het onderwijs in de onderbouw, waarbij innoveren, ondernemen, duurzaamheid en digitalisering een centrale plaats innemen
4. we onderzoeken of het mogelijk en verstandig is dat de school opteert voor het predicaat 'begaafdheidsprofiel'
5. We versterken de samenwerking met externe partners, zoals ouders, het bedrijfsleven, het primair onderwijs en hoger onderwijs

De rode draad

Als rode draad door ons onderwijs lopen de begrippen duurzaamheid, digitale geletterdheid en internationalisering. Begrippen die horen bij het onderwijs in de 21ste eeuw en die niet meer weg te denken zijn uit onze samenleving. Verderop in dit strategisch beleidsplan worden deze begrippen verder uitgewerkt.

Beide scholen zijn brede scholen, dat wil zeggen dat ze onderwijs op meerdere niveaus aanbieden. Daardoor bieden we leerlingen de kans om gedurende hun schoolloopbaan door te groeien naar een hoger onderwijsniveau, dan wel vakken op een hoger niveau af te sluiten. Daarmee zorgen we ervoor dat alle leerlingen gelijke kansen krijgen om het onderwijs te volgen dat bij hen past. Dit zal een positieve uitwerking hebben op het rendement van de doorstroomgegevens.

Voortdurende aandacht

We blijven voortdurend werken aan goede examenresultaten en zijn van mening dat we als Stichting ernaar moeten blijven streven dat we jaarlijks op of boven het landelijk gemiddelde presteren. Dat zijn we aan onze leerlingen verplicht.

We zijn er voor iedereen

Wij zijn een Openbare School. Dat betekent dat wij er zijn voor iedereen, voor alle geloven en levensovertuigingen. Op het Spinoza Lyceum en op Spinoza20first is iedereen welkom. Het is erg belangrijk dat we goed met elkaar kunnen samenleven, dat we elkaar respecteren en elkaar de ruimte geven zodat iedereen zich persoonlijk kan uiten en ontwikkelen.

We zijn er primair voor de Amsterdamse leerlingen maar ook voor leerlingen buiten Amsterdam die wellicht geen gebruik kunnen maken van een ruim onderwijsaanbod dat de stad Amsterdam, en ook onze beide scholen, biedt.

We zijn een brede school, van mavo tot en met vwo, waarbij het Spinoza Lyceum tevens gymasiaal onderwijs aanbiedt. Doordat we een brede school zijn bieden we alle leerlingen gedurende hun schoolloopbaan de mogelijkheid om door te stromen naar een hoger onderwijsniveau als dat tot de mogelijkheden behoort. Maar ook leerlingen voor wie het onderwijsniveau dat ze volgen te hoog blijkt te zijn, kunnen een stapje terug doen wanneer blijkt dat daardoor de kansen op het behalen van een diploma vergroot worden. Wij zijn van mening dat het basisschooladvies een gedegen adviesmoment is in de ontwikkeling van het kind. Eenmaal op de middelbare school gaat de groei en ontwikkeling van leerlingen door en kunnen wij voortdurend nagaan of de leerling altijd nog het onderwijs volgt dat bij hem of haar past.

We zijn een daltonschool

In onze missie verwoorden wij dat daltononderwijs staat voor een brede vorming die bijdraagt aan een sterke persoonsontwikkeling. Het kritisch onderzoekend benaderen van moderne ontwikkelingen en inzichten is op een daltonschool vanzelfsprekend evenals het leren samenwerken met anderen.

Elke leerling is uniek en het is onze opdracht hem of haar in deze complexe wereld niet alleen te begeleiden en te stimuleren het beste uit zichzelf te halen, maar ook de bagage mee te geven waardoor zij later invloed kunnen uitoefenen op de wereld van morgen.

Niet alleen cognitief, maar ook cultureel, sportief en sociaal-emotioneel. Vragen als 'wie ben.

Ik?', 'wie is de ander?' en 'wat is mijn plek in de wereld?' staan centraal bij de ontwikkeling van de Spinoza-leerling.

In onze visie verbinden wij de filosofie van Spinoza met de daltonprincipes zelfstandigheid, vrijheid, verantwoordelijkheid, samenwerking, effectiviteit en reflectie.

Leerlingen worden gedurende hun schoolloopbaan steeds meer verantwoordelijk voor hun eigen leerproces. In samenwerking met anderen leren zij grenzen verleggen en vaardigheden ontwikkelen. Dit is een creatief proces dat zij in interactie met elkaar en met de docent doormaken.

Tijdens de daltonuren ontmoeten leerlingen van verschillende leeftijden en onderwijsniveaus elkaar, waardoor zij ook van elkaar kunnen leren. Tijdens daltonuren kunnen leerlingen ondersteuning krijgen van een docent, kunnen zij samen met andere leerlingen aan samenwerkingsopdrachten werken, maar ze kunnen er ook voor kiezen om tijdens een dalton-stilte uur zelfstandig te werken.

In het dalton-4-jarenplan is opgenomen dat we formatieve toetsing en evaluatie verder willen ontwikkelen. We willen naar een toetsbeleid van minder toetsen en meer variatie in het beoordelen en het gebruik van toetsen.

De Stichting Spinoza Lyceum is aangesloten bij de Nederlandse Daltonvereniging en de Regionale Daltonvereniging. In beide gremia nemen we deel aan het bestuur.

De leerling staat centraal, maar het personeel is cruciaal

Op onze scholen staat de leerling centraal, immers het is onze missie om de leerling zo goed mogelijk voor te bereiden op de vervolgopleiding, de arbeidsmarkt en de samenleving. Aangezien elke leerling uniek is, willen we zoveel mogelijk rekening houden met de verschillen tussen leerlingen. Onderwijsprogramma's op maat zorgen ervoor dat de individuele leerling zijn of haar talenten zo goed mogelijk kan ontwikkelen.

Om dit alles te kunnen realiseren zijn onze docenten en onderwijsondersteuners cruciaal, immers zij zijn in staat hun kennis en vaardigheden over te dragen op de leerlingen. Tevens fungeren zij als rolmodel, zijn zij de cultuurdragers van de school en zorgen zij ervoor dat leerlingen in een veilige en stimulerende omgeving het onderwijs dat bij hen past zo goed mogelijk kunnen volgen.

Met elkaar zorgen we ervoor dat de leerling goed onderwijs aangeboden krijgt maar ook een schooltijd waar hij of zij in de toekomst met veel plezier op terug zal kijken.

II. De drie strategische lijnen

Dit beleidsplan is opgebouwd langs drie strategische lijnen:

- a. positionering en profilering
- b. onderwijsontwikkeling en leerlingbegeleiding
- c. samenwerken en participeren.

Deze onderwerpen komen in dit hoofdstuk aan bod. Hoewel ze apart worden behandeld, hebben ze alles met elkaar te maken. Het doel is dat ze elkaar versterken.

Ila. Positionering en profilering

Een sterk merk!

Jaarlijks zijn er nog altijd meer basisschoolleerlingen die naar het Spinoza Lyceum willen dan we kunnen plaatsen. Voor het eerst is dit in het schooljaar 2019-2020 ook voor Spinoza20first het geval.

De tevredenheidsonderzoeken laten zien dat ouders en leerlingen tevreden zijn over het onderwijs dat we bieden en veel vertrouwen hebben in de school. Met de name de begeleiding door onze docenten, de persoonlijke benadering van leerlingen en bovenal de fijne en veilige sfeer op school scoren hoog. We kunnen met recht zeggen dat de Stichting Spinoza Lyceum binnen het Amsterdamse onderwijs maar ook daarbuiten een sterk merk is.

Waar we nog steeds minder goed in zijn is onszelf naar buiten toe te verkopen. We vinden het vanzelfsprekend dat we de dingen doen zoals we ze doen, terwijl dat zeker niet altijd zo is. We mogen best wat meer trots uitstralen, zeker ook naar de buitenwereld toe.

De gymnasiumafdeling op het Spinoza Lyceum komt steeds meer onder druk te staan. De categorale gymnasia zijn nog altijd ongekend populair in Amsterdam en de verwachting is dat dit ook wel zo zal blijven. We onderzoeken hoe we onze gymnasiumafdeling kunnen versterken en gaan na of we verwachten dat de maatregelen die we voornemens zijn te doen ook daadwerkelijk voldoende resultaat zullen opleveren. De verwachting is dat rond 2025 de groei van het aantal leerlingen, dat jaarlijks vanuit het basisonderwijs doorstroomt naar het vervolgonderwijs, tot stilstand komt. Dit geeft een extra druk op de aanmelding van nieuwe leerlingen en kan dus ook consequenties hebben voor onze gymnasiumafdeling.

Spinoza20first krijgt steeds meer naam in Amsterdam en omstreken en we merken dat het vernieuwende onderwijs leerlingen en hun ouders aanspreekt. Een veelvoorkomende vraag is wat de verschillen zijn tussen het Spinoza Lyceum en Spinoza20first. We zijn in staat dit goed uit te leggen en ouders en leerlingen mee te geven dat er binnen het daltononderwijs echt iets te kiezen valt.

Amsterdam groeit nog steeds, toch is er ook krimp

De afgelopen jaren hebben jaarlijks gemiddeld 7800 leerlingen de overstap gemaakt van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs. De verwachting is dat tot 2025 nog meer leerlingen jaarlijks deze overstap zullen maken.

Voor al deze leerlingen zijn er voldoende onderwijsplekken. Jaarlijks zijn er op alle 62 scholen voor voortgezet onderwijs binnen Amsterdam meer dan 10.000 plaatsen voor leerlingen vanuit het basisonderwijs beschikbaar. Maar aangezien sommige scholen populairder zijn dan andere scholen en de meeste leerlingen een voorkeur hebben voor ongeveer dezelfde 15 tot 20 scholen, zijn er scholen die in eerste instantie hun beschikbaar capaciteit niet opgevuld krijgen.

Regelmatig ontstaan er binnen Amsterdam nieuwe onderwijsinitiatieven. Het OSVO, de gezamenlijke onderwijsbestuurders van de VO-scholen in Amsterdam, dragen deze ontwikkeling een warm hart toe, immers de samenleving is voortdurend in ontwikkeling en vraagt, ook, om eigentijds onderwijs. Een en ander heeft tot gevolg dat er de komende jaren scholen zullen sluiten dan wel dat binnen gebouwen ander onderwijs wordt aangeboden dan nu het geval is.

Kortom, Amsterdam is sterk in ontwikkeling en als Stichting zullen deze ontwikkelingen goed in de gaten houden en hierop tijdig anticiperen.

Scherpe keuzes, breed én specifiek

Het antwoord op de hierboven geschetste te verwachte ontwikkeling is dat we ons enerzijds sterker moeten profileren en anderzijds ons moeten blijven afvragen of het onderwijs zoals we dat momenteel aanbieden nog voldoende aantrekkelijk is voor toekomstige leerlingen en hun ouders.

Belangrijk hierbij is dat het Spinoza Lyceum en Spinoza20first zich als twee afzonderlijke scholen ontwikkelen met ieder een eigen daltonprofiel, dat complementair is aan die van de ander.

Wat ons bindt en versterkt zijn de daltonkernwaarden, de uitwisseling van kennis en vaardigheden die op de beide scholen aanwezig zijn en de maatwerkprogramma's op de beide scholen.

Een stichting, twee locaties

Het is belangrijk dat wij als Stichting Spinoza Lyceum ons in de toekomst scherper positioneren en profileren. Voor leerlingen, ouders en externen moet meteen duidelijk zijn wat het Spinoza Lyceum en Spinoza20first tot een 'sterk merk' maakt en welke gemeenschappelijke kenmerken de beide locaties met elkaar verbinden.

We willen de twee beste daltonscholen zijn en blijven in Amsterdam. Door de daltonontwikkeling als een van de belangrijkste speerpunten te benoemen in het schoolplan, werken we heel gestructureerd aan een kwaliteitsverbetering van ons daltononderwijs in de klas.

We zijn ons ervan bewust dat we het daltononderwijs naar buiten toe sterker dienen te profileren, evenals het onderwijskundig concept van onderzoekend en ontwerpnd leren op Spinoza20first. Ook op dit onderdeel moeten we wat schroom van ons afgooien en ons sterker in de markt neerzetten.

In het kader van het lerarentekort willen we naast de open dagen voor leerlingen en ouders, ook open dagen organiseren voor docenten en docenten-in-opleiding om ons als aantrekkelijke werkgever te presenteren in de verwachting meer nieuwe goede docenten aan te trekken.

Meer autonomie

Zoals reeds aangegeven gaan het Spinoza Lyceum en Spinoza20first zich scherper positioneren en profileren. Daarbij nemen ze zelf het voortouw. Dan hoort daar ook meer autonomie bij, één stichting, twee scholen. Door met ingang van het schooljaar 2019-2020 de medezeggenschap op de beide scholen te vergroten, door het instellen van afzonderlijke deelraden, maken we dit ook mogelijk. De discussie 'centraal versus decentraal', ofwel 'wat is aan de scholen zelf en wat moet op stichtingsniveau geregeld worden', wordt op meer momenten en beleidsterreinen gevoerd.

IIb. Onderwijsontwikkeling en leerlingbegeleiding

Iedere locatie krijgt een eigen onderwijskundig profiel onder de gemeenschappelijke daltonparaplu. Daarnaast doen we stichtingsbrede uitspraken over bijvoorbeeld de onderwijskwaliteit, de daltonprincipes en de maatwerkarrangementen. Zo zijn we één stichting.

Dalton en Maatwerk

De speerpunten 'dalton-ontwikkeling' en 'ruimte voor maatwerk' kunnen op de beide scholen rekenen op een breed draagvlak. De uitdaging is om de organisatie op de beide scholen zodanig vorm te geven dat er voldoende ruimte ontstaat om dalton in de klas zichtbaarder te maken en meerdere verschillende maatwerktrajecten aan te bieden.

Op het Spinoza Lyceum starten we met ingang van het schooljaar 2019-2020 met de werkgroep 'organisatie' en de werkgroep 'kwaliteit daltonuur'. Het voornemen is om de lestijd van 60 naar 50 minuten terug te brengen om zodoende ruimte te creëren voor een tweede dagelijkse daltonuur, terwijl we ook de kwaliteit van de daltonuren willen vergroten. De organisatie op Spinoza20first leent zich momenteel goed voor het werken met maatwerktrajecten, daar ligt de uitdaging meer in het zoeken naar de juiste schoolorganisatie passend bij de sterke groei die de school in de komende jaren door gaat maken. Ook dan willen we maatwerk blijven leveren.

Goede onderwijsresultaten : op of boven het landelijk gemiddelde

De kwaliteit van ons onderwijs is van cruciaal belang. Het is onze kernactiviteit en voor ouders en leerlingen een belangrijk criteria waarop de schoolkeuze tot stand komt. Daarom leggen we onszelf op dat alle afdelingen op de beide scholen onder het basistoezicht van de onderwijsinspectie vallen en dat de examenresultaten minimaal op of boven het landelijke gemiddelde liggen. Indien nodig stellen we verbeterplannen op en spreken we af dat we optimaal gebruikmaken van data die informatie geven over hoe ons onderwijs kan worden verbeterd.

Op Spinoza20first doen vanaf het schooljaar 2019-2020 de eerste (mavo)leerlingen eindexamen. Het is van cruciaal belang dat ook hier de examenresultaten minimaal op het landelijk gemiddelde liggen. We beseffen ons terdege dat we onder een vergrootglas liggen, immers, nu moet blijken dat het eigentijdse onderwijsconcept van Spinoza20first ook garanties biedt voor het behalen van een mooi diploma.

We zien goede onderwijsresultaten ruimer dan alleen cijfermatige resultaten. We denken hierbij ook aan onze resultaten op het gebied van maatwerkprogramma's, een prettig en veilig schoolklimaat en een adequate leerlingbegeleiding.

Oud-leerlingen geven aan dat het dalton-onderwijs, dat zij genoten hebben, gezorgd heeft voor een goede aansluiting met het vervolgonderwijs.

Maatwerk en méér

Zowel het Spinoza Lyceum als Spinoza20first geven leerlingen alle kansen om hun capaciteiten en talenten maximaal te benutten. Daarom zijn er, op ieder niveau, mogelijkheden voor verdieping, versnelling en verbreding. Leerlingen kunnen vakken op een hoger niveau volgen, vakken sneller afronden en ook extra vakken volgen. Maar we zijn er ook voor leerlingen die minder makkelijk kunnen voldoen aan de eisen die het onderwijsprogramma aan hen stelt. Ook zij kunnen rekenen op ondersteuning op maat.

We bieden maatwerk, omdat elke leerling uniek is en weer net iets anders nodig heeft om zijn of haar talenten verder te ontwikkelen. Dat vraagt om toekomstgericht onderwijs

Kenmerkend voor de Stichting Spinoza Lyceum is dat wij openstaan voor vernieuwing. We kijken continu kritisch of ons aanbod nog up-to-date is. We leren van en met elkaar. Goede ervaringen op de ene locatie worden gedeeld met de andere locatie. Samen worden we beter. We laten ook de buitenwereld toe in ons onderwijs. Denk aan gastlessen door externe deskundigen (explore-uren) en door ouders of aan leren buiten de school. Zo maken we ons onderwijs relevanter en aantrekkelijker.

Leerlingen krijgen bij hun diploma een daltoncertificaat, een plusdocument, waarin beschreven staat welke ontwikkeling de leerling heeft doorlopen binnen het daltononderwijs. Daarnaast ontvangen leerlingen ook een speciaal certificaat voor bijzondere verdiensten die ze tijdens hun schoolloopbaan hebben verricht. Dit is een extra stimulans voor leerlingen om zich maximaal te ontplooiën. Het geeft ze bovendien een voorsprong in het vervolgonderwijs.

Gepersonaliseerd leren

We spitsen ons onderwijs steeds meer toe op de individuele leerbehoefte van de leerling. Wat heeft elke leerling nodig om de ontwikkeling door te maken die bij hem of haar past? Door meer rekening te houden met de leerbehoeftes van onze leerlingen neemt de intrinsieke motivatie van leerlingen, en daarmee ook die van de docenten toe. Dit betekent dat leerlingen binnen dezelfde groep of klas in verschillende tempo's en op verschillende manieren werken. De mate van ondersteuning wordt afgestemd op de behoefte van de leerling. Deze aanpak, gepersonaliseerd leren, wordt al meerdere jaren op beide scholen toegepast. Het mobiele device is hierbij een beproefd leermiddel en ondersteunt gepersonaliseerd leren.

Iedere school een eigen onderscheidend profiel en een passend aanbod

Iedere school werkt aan een eigen onderscheidend profiel. In dit beleidsplan maken we alvast een aantal belangrijke keuzes en geven we een eerste aanzet.

• Het Spinoza Lyceum

In alle lessen worden de daltonprincipes nageleefd. De daltoncoördinatoren ondersteunen

docenten via 'coaching-on-the job' om de daltondidactiek toe te passen en up-to-date te houden. Binnen het onderwijsconcept komt meer ruimte voor maatwerk, onder andere door een toename van het aantal daltonuren, ook voor leerlingen in de onderbouw. Leerlingen denken en praten mee over het onderwijs dat zij aangeboden krijgen. Bovendien komt er meer ruimte voor multidisciplinaire samenwerking.

Internationalisering blijft hoog in het vaandel staan. Iedere leerling behoudt de mogelijkheid deel te nemen aan een uitwisselingsweek met leerlingen op een school in het buitenland. Daarnaast kunnen leerlingen kiezen voor Cambridge Engels, DELF en Goethe Duits.

De school gaat op voor het predicaat 'kunstprofielschool', om de vele jaarlijkse kunst-, cultuur- en muziekactiviteiten de waardering te geven die het verdient.

We gaan op zoek naar een nieuw taakbeleid dat recht doet aan het eigentijdse onderwijs en dat zowel de schoolleiding als de docent meer ruimte geeft om afspraken op maat te maken.

De secties zijn verantwoordelijk voor het vaststellen van het leermiddelenpakket. Naast het gebruik van de iPad, dat mogelijk in de toekomst vervangen wordt door een ander device en wellicht leerlingen de mogelijkheid biedt om hun eigen device mee te nemen, is het in veel gevallen wenselijk om ook met folio te werken. De meeste secties kiezen voor een hybride leermiddelenpakket, waarin naast digitale leermiddelen ook gebruik wordt gemaakt van boeken. Ook de komende jaren blijven de secties verantwoordelijk voor de samenstelling van het leermiddelenpakket. Omdat we in een digitaal tijdperk leven zullen digitale leermiddelen hiervan onderdeel blijven uitmaken.

• Spinoza20first

De komende jaren zal Spinoza20first naar verwachting uitgroeien tot een school van 1000 leerlingen, gehuisvest in een gloednieuw en eigentijds onderwijsgebouw. Het daltononderwijs wordt verder doorontwikkeld, niet alleen binnen de lessen maar ook daarbuiten. Op de school wordt onderzoekend en ontwerpelijk onderwijs aangeboden, een onderwijsconcept dat goed past binnen het daltononderwijs. Leerlingen denken en praten mee over het onderwijs dat zij aangeboden krijgen. Daarnaast heeft de school duurzaamheid, ondernemerschap, innovatie en digitalisering hoog in het vaandel staan.

In alle domeinen in de onderbouw en profielen in de bovenbouw maakt technologie deel uit van het curriculum en zal de komende jaren verder vorm krijgen.

Het specifieke onderwijsconcept zal verder uitgewerkt worden, ook in de bovenbouw. Hoewel de opbrengst van dit concept niet altijd goed aansluit bij de eindtermen van het centraal examen, zorgt de school ervoor dat het slagingspercentage voor alle onderwijsniveaus op of boven het landelijk gemiddelde ligt.

Spinoza20first is een school waar hoogbegaafde leerlingen goed presteren. Mede hierdoor willen we een hoogbegaafdheidsprofielschool worden, waar uiteraard ook andere leerlingen dan uitsluitend hoogbegaafde leerlingen welkom zijn.

Ouderparticipatie staat vanaf de oprichting van de school hoog in het vaandel en wordt verder vormgegeven. Er worden contacten gelegd met het bedrijfsleven en vervolgopleidingen met als doel de buitenwereld in de school te brengen, maar ook omgekeerd zullen onze leerlingen in toenemende mate buiten de school onderwijs volgen. Doordat leerlingen de eerste drie leerjaren in heterogene groepen onderwijs volgen en we gedurende deze periode geen onderscheid aanbrengen in mavo- havo- en vwo-leerlingen, werken verreweg de meeste leerlingen binnen bepaalde domeinen en vaklessen op een hoger niveau dan het basisschooladvies. We zullen, samen met het Pleion-netwerk, ons blijven inzetten voor de invoering van het maatwerkdiploma. Doordat het selectiemoment pas in het derde leerjaar plaatsvindt, dragen we bij aan de kansengelijkheid tussen leerlingen.

- *Spinoza Lyceum en Spinoza20first*

Binnen het huidige personeelsbeleid is er meer aandacht voor strategische personeelsplanning. We onderzoeken de personele inzet op de langere termijn en gaan na wat we nu al kunnen of moeten doen om in de toekomst te kunnen blijven beschikken over voldoende gekwalificeerd personeel. Hierbinnen past een nieuw beleid met betrekking tot de functiemix. Nieuwe LC- en LD-functies worden pas uitgegeven wanneer hiervoor formatie aanwezig is.

We willen de contacten met het dalton basisonderwijs versterken en een doorlopende leerlijn creëren tussen de bovenbouw van de basisschool en onze onderbouw.

Omdat we als school ook aantrekkelijk zijn en willen blijven voor leerlingen met belangstelling voor de bètavakken, worden de komende jaren bèta-excellentie programma's ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit van Amsterdam (UvA), de Vrije Universiteit (VU) en de Hogeschool van Amsterdam (HvA).

Leerlingen met een extra zorgbehoefte willen we zo lang als mogelijk op onze eigen scholen onderwijs laten volgen. Met de inrichting en verdere ontwikkeling van de plusklas, de huiswerkklas en taalondersteuning krijgen leerlingen de ondersteuning die nodig is en wordt er minder gebruik gemaakt van de tussenvoorziening in de stad.

De ambities, zoals die voor de twee afzonderlijke scholen zijn geformuleerd, komen tot uiting in de volgende aandachtsgebieden en vragen de komende jaren om aanpassingen van ons onderwijs.

- a. eigenaarschap van je eigen ontwikkeling, verantwoordelijkheid en autonomie in het leertraject van de leerling, waarin de leerling actief participeert.
- b. talentontdekking en verdere ontwikkeling.
- c. versterking van het bètaonderwijs
- d. 'op maat'; een school met maatwerk.

Uitstekend schoolklimaat

Het schoolklimaat op zowel het Spinoza Lyceum als op Spinoza20first is uitstekend. Dit blijkt uit diverse tevredenheidsonderzoeken. De sfeer is goed en leerlingen en medewerkers voelen zich veilig en gewaardeerd. Op de beide scholen 'mag je zijn zoals je bent'. We gaan open, eerlijk en respectvol met elkaar om. Allerlei binnen- en buitenschoolse activiteiten leveren een grote bijdrage aan het schoolklimaat. We trekken deze lijn door.

Leerlingbegeleiding

De leerlingbegeleiding komt in dit strategisch beleidsplan aan bod als onderdeel van de onderwijsontwikkeling. Van de leerling wordt een grote mate van eigen verantwoordelijkheid verwacht. Dat vinden we belangrijk, maar het betekent wel dat van de mentoren en de docenten een andersoortige begeleiding wordt verwacht. Kunnen leerlingen omgaan met de verantwoordelijkheid die ze geboden wordt en vragen ze wel op tijd om ondersteuning? We gaan onderzoeken of het huidige mentoraat, de wijze van coaching en met name het gesprek dat met de leerlingen gevoerd wordt, voldoende aansluit op het onderwijs dat ons voor ogen staat. Om dezelfde reden kijken we ook naar de keuzebegeleiding en de loopbaanoriëntatie en houden we rekening met de verschillen die er zijn tussen het Spinoza Lyceum en Spinoza20first.

IIc. Samenwerken en participeren

Samenwerken is een van de kernwaarden van ons daltononderwijs. Samenwerken vindt zowel plaats binnen als buiten de muren van het schoolgebouw. Beide varianten geven we de komende jaren een extra impuls.

Leerlingen en ouders

Leerlingen en ouders zijn erg betrokken bij de beide scholen. Daar willen we meer gebruik van maken door naast de formele inspraak via de deelraden, MR en ouderraden, ook ruimte te creëren voor minder formele vormen van participatie. Deelname van ouders aan benoemingsadviescommissies, de thema-avonden voor ouders georganiseerd door de ouderraad en deelname van ouders aan de denktank over de onderwijskundige inrichting van ons onderwijs zijn goede voorbeelden. De inbreng van leerlingen en ouders werkt positief. Voor leerlingen en ouders is het fijn te weten dat er naar hen wordt geluisterd.

Minstens zo belangrijk is de samenwerking in de driehoek leerling – ouders – school, de bewustwording dat school en ouders een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben in een deel van de vorming van het kind.

Onderwijspartners

De Stichting Spinoza Lyceum wil de contacten met het basisonderwijs en vervolgopleidingen intensiveren. De overgang van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs en van voortgezet onderwijs naar vervolgonderwijs kan beter, net als de onderwijsinhoudelijke afstemming. Leerlingen moeten een goede start kunnen maken op een van onze beide scholen en hierna meteen de juiste opleiding kunnen kiezen.

We zijn in gesprek met het bestuur van de Stichting Openbaar Onderwijs aan de Amstel (OoADA) met als doel initiatieven te ontplooiën ten aanzien van het creëren van doorlopende leerlijnen tussen de daltonbasisscholen en basisscholen waar het principe van onderzoekend en ontwerpend leren centraal staat.

De Stichting Spinoza Lyceum kiest voor een actieve opstelling binnen de VO-raad, de rector-bestuurder is lid van de Leden Advies Raad, en we participeren in verschillende landelijke en regionale initiatieven en netwerken om de onderwijskwaliteit te verbeteren, zoals deelname aan het Pleion-netwerk en participatie aan het project Voortgezet Leren. We kunnen leren van andere scholen, net zoals zij van ons kunnen leren.

Leren buiten de school

De samenwerking met bedrijven en instellingen is belangrijk voor onze leerlingen. Zij kunnen tijdens (snuffel)stages ervaren wat een beroep in de praktijk inhoudt. Met de stages gaan we door, maar we willen ook nieuwe vormen van samenwerking onderzoeken. Zoals leren buiten de school, waarbij een deel van de vakinhoud in en door een bedrijf of instelling wordt verzorgd. Realistischer kan onderwijs niet zijn. Maar we nodigen bedrijven en instellingen ook bij ons op school uit, om gastlessen te geven of om mee te denken over het curriculum.

Andere samenwerkingspartners

We willen als Stichting Spinoza Lyceum een belangrijke samenwerkingspartner zijn voor onder andere de gemeente Amsterdam, het OSVO en het Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen. Door actief deel te nemen aan werkgroepen, auditcommissies en innovatieprojecten is de Stichting nauw betrokken bij wat er in de stad gebeurt en kan het invloed uitoefenen op het stedelijk beleid in de komende jaren. Door actief deel te nemen wordt je serieus genomen, bouw je een groot informeel netwerk op, waardoor je gezien wordt. Voor een klein schoolbestuur als wij zijn is dat, als een van de 23 schoolbesturen voor voortgezet onderwijs, essentieel.

De Stichting Spinoza Lyceum gaat zich de komende jaren nog nadrukkelijker profileren als samenwerkingspartner. We stellen daarbij wel als voorwaarde dat er een meerwaarde moet zijn voor onze leerlingen, onze medewerkers en ons onderwijs.

III. CONDITIES

Voor dit strategisch beleidsplan is een aantal randvoorwaarden cruciaal. In dit hoofdstuk komen de belangrijkste aan bod: personeelsbeleid, kwaliteitszorg, financiën en organisatie.

Personeelsbeleid

Alleen met gemotiveerd, competent en gekwalificeerd onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel kan het onderwijs voldoen aan de kwaliteitseisen die nu en in de toekomst aan het onderwijs worden gesteld. We zullen samen moeten zorgen voor goed onderwijs, voor aanvullende programma's, extra activiteiten en voor de ambities zoals die zijn geformuleerd in dit strategisch beleidsplan.

We doen veel aan scholing, professionalisering en de gesprekkencyclus wordt geactualiseerd. We verwachten van alle medewerkers een open leerhouding, waarin deelname aan scholingen, trainingen en studiedagen vanzelfsprekend is.

Het lerarentekort heeft gevolgen voor het personeelsbeleid. Het zal steeds moeilijker worden om, zeker voor bepaalde vakken, bevoegde docenten te vinden. We zullen ons nadrukkelijker op de arbeidsmarkt begeven onder meer door regelmatig bijeenkomsten te organiseren waar nieuwe docenten en docenten-in-opleiding met onze scholen kennis kunnen maken. Daarnaast onderzoeken we of we, door ons onderwijs anders te organiseren, minder docenten nodig hebben, waardoor we minder afhankelijk worden van de krapte op de arbeidsmarkt.

De komende jaren wordt verdere invulling aan het personeelsbeleid gegeven. Belangrijke aandachtsgebieden zijn:

- strategisch personeelsbeleid en personeelsplanning
- opleiden en begeleiden nieuwe docenten
- nieuwe opzet gesprekkencyclus
- nieuw beleid ten aanzien van de functiemix
- scholingsbeleid en persoonlijke ontwikkeling
- functiebouwwerk onderwijs ondersteunend personeel

Kwaliteitszorg

Voor leerlingen en ouders is de onderwijskwaliteit een belangrijk keuzemotief. Om tot een goede kwaliteitsborging te komen, zijn extra inspanningen nodig. In de sectie-ontwikkelgesprekken wordt systematisch gesproken over kwaliteit en rendement. Ook in de nieuwe opzet van de gesprekkencyclus zullen deze thema's onderwerp van gesprek zijn.

De volgende stap is dat we elkaar als vanzelfsprekend aanspreken op gedrag en resultaten (feedback in het hart van de school) en dat we vaker statistische gegevens inzetten om onze resultaten te verbeteren.

Om daadwerkelijk tot een permanent verbeterproces te komen is een passende structuur nodig. Hiervoor gebruiken wij de PDCA-cyclus.

In hoofdlijnen komt dit neer op een terugkerend proces van vier stadia: het bepalen van de gewenste en haalbare verbeteringen; het realiseren van verbeteringen ofwel de implementatie in de praktijk; evaluatie van de bereikte resultaten; eventuele aanpassingen realiseren.

De afspraken zoals vastgelegd in het document ' kwaliteitszorg Stichting Spinoza Lyceum 2020-2024, zullen de komende jaren worden gerealiseerd. Hierbij wordt uitgegaan van de deelgebieden personeel, onderwijs en financiën.

De uitgangspunten en doelen van de Stichting Spinoza Lyceum bij het streven naar kwaliteit zijn:

- de kwaliteit van het primaire proces staat centraal en is leidend.
- bij alles wat we doen vragen we ons af of het in het belang is van de leerling.
- kwaliteitszorg geldt voor iedereen, op alle niveaus en is gericht op een open communicatie, intern en extern.
- de kern van kwaliteitszorg is reflecteren, leren en verbeteren.
- wettelijke kaders en maatschappelijke ontwikkelingen fungeren als leidraad.

Financiën

De Stichting Spinoza Lyceum is financieel gezond, maar door forse bezuinigingsronden die hebben plaatsgevonden in de schooljaren 2016-2017 en 2017-2018 en door de voorfinanciering van Spinoza20first, is de financiële buffer op dit moment ontoereikend om mogelijke tegenslagen in de toekomst op te vangen. Dit betekent dat de komende jaren het weerstandsvermogen weer op peil gebracht moet worden. In overleg met de RvT worden hierover resultaatafspraken gemaakt.

Dit betekent ook dat er de komende jaren geen grote nieuwe investeringen gedaan kunnen worden en dat we, zonder de noodzakelijke ontwikkelingen op de scholen uit het oog te verliezen, financieel een pas op de plaats moeten maken.

Voor beide locaties hanteren we het principe 'geld volgt leerling', hetgeen betekent dat beide scholen de financiële middelen krijgen waar ze op grond van het aantal leerlingen recht op hebben.

De Stichting Spinoza Lyceum streeft naar een beleidsrijke begroting, waaruit duidelijk blijkt welke beleidskeuzes zijn gemaakt en welke financiële consequenties deze keuzes hebben. Deze beleidskeuzes zijn afgeleid van het strategisch beleidsplan en, als onderlegger hiervan, het schoolplan.

Leerlingen en hun ouders moeten erop kunnen vertrouwen dat de Stichting Spinoza Lyceum goed onderwijs biedt. De Stichting vindt dan ook dat focus en sturing, ook financieel gezien, moet liggen op de onderwijskwaliteit en dus bij het onderwijsproces. Het financieel beleid is erop gericht dat het onderwijsaanbod goed kan worden aangeboden en dat de personele en materiële exploitatie toereikend is. In de schooljaarbegroting wordt ruimte ingebouwd voor speerpunten en onderwijsontwikkeling.

De basis voor een adequaat financieel beleid voor de toekomst is de meerjarenbegroting.

Deze meerjarenbegroting is een afgeleide van het onderwijsbeleid voor de komende jaren. De daarbij behorende strategische keuzes dienen in de meerjarenbegroting tot uitdrukking te komen. Door jaarlijks de meerjarenbegroting aan te passen aan de feitelijke ontwikkelingen, de risico's en de wijzigingen in de toekomstvisie, ontstaat een systeem waarbij gestuurd wordt op de middellange termijn.

Onderwijsinstellingen moeten transparant rapporteren over organisatiebrede risico's en de wijze waarop zij deze risico's beheersen. De risicoparagraaf maakt deel uit van het bestuursverslag en van de begroting.

Organisatie

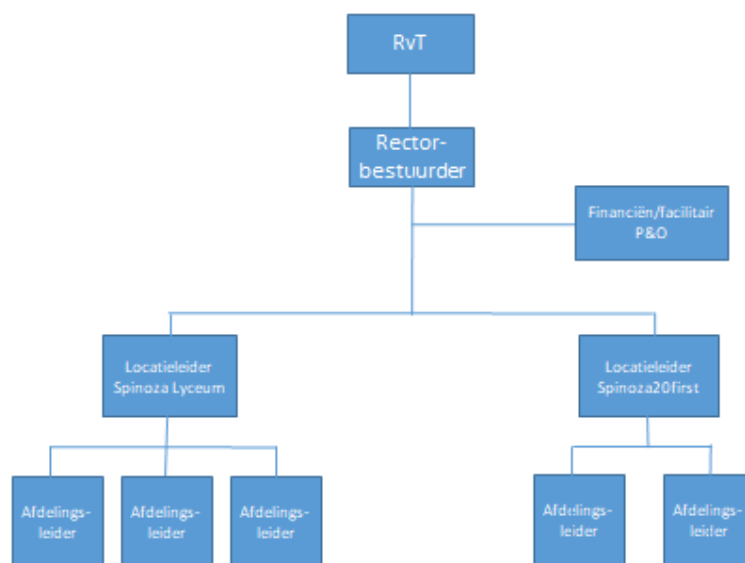
In 2019 is in het kader van 'Good Governance' gekozen voor een ander bestuursmodel. Het Toezichthoudend Bestuur is overgegaan naar een Raad van Toezicht en de rector is tevens de bestuurder van de Stichting Spinoza Lyceum. De Statuten van de Stichting zijn hierop aangepast.

Tegelijkertijd is ervoor gekozen om voor beide scholen een locatiedirecteur te benoemen, de functie van conrector op te heffen en de functie van afdelingsleider opnieuw in te voeren.

Het OOP is onderverdeeld in kleinere functionele eenheden, aangestuurd door een leidinggevende, die inhoudelijk betrokken is.

De eenheid van organisatie zijn de afzonderlijke scholen. In beide scholen zijn de docenten onderverdeeld in teams. Het onderwijs is leidend voor de indeling. De medewerkers in de teams worden aangestuurd door een afdelingsleider.

Het organogram ziet er als volgt uit :

Meer autonomie voor de scholen leidt ook tot een andere verhouding tussen de schooldirecties en de rector-bestuurder en dat heeft onder meer gevolgen voor de medezeggenschap. Wat dat laatste betreft is met ingang van het schooljaar 2019-2020 gekozen voor deelraden op de afzonderlijke scholen en een MR op Stichtingsniveau.

Binnen de nieuwe planning- en controlcyclus, die met ingang van 1 januari 2020 van start gaat, zijn de taken en verantwoordelijkheden van het hoofd bedrijfsvoering en hoofd P&O nader omschreven. Belangrijk hierbij is dat beide functionarissen zorgdragen voor relevante managementinformatie en proactief meedenken over beleidsvraagstukken.

Daarnaast brengt het lidmaatschap van de VO-raad governance verplichtingen met zich mee. De Stichting Spinoza Lyceum conformeert zich aan de Code Goed Bestuur.

IV. TIJDPAD EN PROCES

Dit strategisch beleidsplan is een dynamisch plan. Het is vooral bedoeld om ontwikkelingen in gang te zetten en het zal dan ook regelmatig worden aangescherpt. Daarom bepalen we ieder jaar weer welke stappen we binnen het strategisch beleidsplan gaan zetten en welk tijdschema daarbij past. Het eerste jaar staat in het teken van voorbereiden en de plannen, die inmiddels zijn ingezet, verder uit te voeren.

Het concept-strategisch beleidsplan zal in eerste instantie besproken worden met het MT, de schooldirecties en de Raad van Toezicht.

Daarna zal het gedeeld worden met de personeelsgeleding van de deelraad op de beide scholen en worden voorgelegd aan de afzonderlijke deelraden.

Besluitvorming vindt plaats in de MR op 31 maart 2020, waarna de RvT het strategisch beleidsplan vaststelt op 14 april 2020.